

ОПШТИНА КОСТАЈНИЦА
НАЧЕЛНИК
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ, ФИНАНСИЈЕ
И ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

**Упутство буџетским корисницима за припрему
буџета општине Костајница за 2026. годину**

Костајница, Август, 2025.

На основу члана 28. став 1. тачка б. и чланом 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16, 110/24 у даљем тексту: Закон), Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности, утврђује

УПУТСТВО

буџетским корисницима за припрему буџета општине Костајница за 2026. годину

1. На основу члана 28. став 1. тачка б. и члана 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16, 110/24 у даљем тексту: Закон), Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности општине Костајница, утврђује Упутство буџетским корисницима за припрему буџета који ће се примјењивати у наредној години, а све на основу Документа оквирног буџета Републике Српске ког усваја Влада Републике Српске.

Наведеним упутством одређује се буџетски оквир по потрошачким јединицама.

2. Процјеном буџетских средстава и издатака за наредну фискалну годину треба да се обезбиједи ефикасно и ефективно финансирање приоритетних програма, услуга и активности којима се испуњавају социјалне и економске потребе грађана општине Костајница.

3. С обзиром на несклад потреба и средстава неопходно је да се приликом израде буџета за 2026. годину поштују дате смјернице, оквири и рокови за припрему и израду буџета, при чему полазна основа за финансијско планирање на годишњем нивоу чине елементи дугорочног плана утврђени на нивоу Републике Српске.

4. У складу са чланом 29. Закона, а у вези Документа оквирног буџета Републике Српске за период 2026-2028. годину који је сачинила Влада Републике Српске, ово Упутство садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смјернице за припрему нацрта буџета општине Костајница за наредну фискалну годину,
- 2) опис планиране политике јединице локалне самоуправе,
- 3) процјену буџетских средстава и издатака општине за наредну фискалну годину,
- 4) поступак и динамику припреме буџета града.

I ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЈЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА ЗА 2026. ГОДИНУ

1. Планска предвиђања ДОБ-а Републике Српске за период 2026.-2028. године

Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2026-2028. године (у даљем тексту ДОБ РС 2026-2028) је документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције за сектор опште владе за ниво Републике Српске. Подаци исказани у ДОБ-у РС 2026-2028 прикупљени су и представљени у складу са стандардима фискалне статистике, и као такви су основа за фискалне анализе и имају улогу у развијању и надгледању економских и фискалних програма, али и у пословима праћења мјера економске политике. Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15, 15/16 и 110/24) у члану 16. дефинисана је израда Документа оквирног буџета Републике Српске као основе за припрему и израду буџета. Намјена ДОБ-а РС 2026-2028 је да постави стратешки оквир и

горње границе ресурса, унутар којих би се требао припремати годишњи буџет. У том контексту, припрема и израда буџета засниваће се на ДОБ-у РС 2026-2028, који даје пројекције прихода, расхода и финансирања за период 2026-2028. година. Кључни циљ овог Документа је да осигура бољу повезаност између приоритетних политика Владе и начина на које она алоцира јавне ресурсе.

1.1 Међународно окружење

Међународни монетарни фонд (ММФ) у свом прољетном Извјештају (World Economic Outlook, Update April 2025), анализира неизвјесности које су задесиле глобалну економију и предвиђа успоравање глобалног економског раста. Ревизија пројекција глобалног економског раста наниже одражава значајан утицај повећаних америчких трговинских царина, које су пореметиле глобалну трговину и повјерење инвеститора. Према наведеном Извјештају, пројектовано је да ће се глобални раст смањити са процијењених 3,3% у 2024. години на 2,8% у 2025. години, прије него што се опорави на 3% у 2026. години. Предвиђа се да ће се кретање економског раста за тржишта у развоју и економије у развоју смањити за 3,7% у 2025. и 3,9% у 2026. години, након процијењених 4,3% у 2024. години. Према наведеном Извјештају, предвиђа се да ће економија Босне и Херцеговине имати реални раст од 2,8% у 2025. години, док ће у 2026. години реални раст износити 3%. Пројекције предвиђају постепени пад инфлације, која ће у 2026. години износити 2%.

Европска комисија својом најновијом Прољетном економском прогнозом, објављеном у мају 2025. године, предвиђа скроман али стабилан раст економије Европске уније и еврозоне, упркос глобалним изазовима и расућим трговинским напетостима. Прогнозом Европске комисије предвиђа се раст БДП-а у 2025. години од 1,1% на нивоу Европске уније, и 0,9% на нивоу еврозоне, уз благо убрзање на 1,5% односно 1,4% у 2026. години. Инфлација би се требала постепено смањивати и приближити циљу Европске централне банке (ЕЦБ), досежући просјечно 2,1% у 2025. години и 1,7% у 2026. години у еврозони. За БиХ, Европска комисија предвиђа да ће привредна активност остати стабилна током прогнозираног периода. Привредни раст убрзан је на 2,5% у 2024. години, вођен снажним домаћом тражњом, посебно приватном потрошњом због раста реалних плата. У 2025. години се очекује успоравање раста БДП-а на око 2%. У 2026. години предвиђени опоравак вањске тражње требао би резултирати нешто јачим, али и даље исподпотенцијалних растом БДП-а од 2,3%. Извоз је ослабио због смањене тражње из иностранства, док је увоз порастао, повећавајући дефицит текућег рачуна. Нето трансфери из иностранства остали су стабилни, на нивоу од око 10% БДП-а, док су директна страна улагања и даље ниска. Инфлација се у 2024. години значајно смањила, и пала на 1,7% (са 6,1% у 2023. години). Међутим, очекује се њен поновни благи раст на 3% у 2025. години и 3,3% у 2026. години, услед раста плата и цијена електричне енергије, а упркос очекиваним даљњем смањењу увозних цијена. Тржиште рада суочено је са континуираним одливом радне снаге, због чега је запосеност порасла за свега 0,5% у 2024. години а стопа незапослености пала на 12,6%. Сектори попут грађевинарства и здравства биљеже све израженији мањак радне снаге, што ствара додатни притисак на раст плата, изнад раста продуктивности. Фисклана политика се такођер суочава са изазовима – упркос очекиваном дефициту од 1,3% БДП-а у 2024. години, најављена повећања плата у јавном сектору, повећања пензија и минималних плата, стварају додатне притиске на буџет.

1.2 Текућа макроекономска кретања у Републици Српској и изгледи за период 2024-2028. година

Према објављеним подацима РЗС РС, за 2024. годину, привредна активност у Републици Српској, оставрила је реални раст од 3,1%. Услјед стабилизације инфлације која је у 2024. години износила 1,8% номинални раст БДП-а износио је 6,9%. Домаћи извоз и индустријска производња, на годишњем нивоу су били у паду под утицајем смањења иностране тражње. Иако још нису објављени подаци о БДП-у Републике Српске за 2024. годину по расходовном приступу, расположиви подаци о расту крајње потрошње, дистрибутивне трговине и трговине на мало, уз раст кредита становништву, дознака из иностранства и повећању плата и социјалних давања указују на закључак да су домаћа потрошња и инвестиције, биле носилац привредог раста и у претходној години. На тржишту рада дошло је до незнатног смањења броја запослених (-0,3%) и значајнијег пада броја незапослених (- 7,8%), док су просјечне нето плате порасле за 10,2% номинално и 8,3% реално. Ово је омогућило повећање личне потрошње. Посматрајући према производном приступу (по подручјима класификације дјелатности), а уважавајући структуру БДП-а, највећи допринос економском расту на годишњем нивоу имао је сектор трговине на велико и мало. Активност у сектору индустрије, а посебно у сектору прерађивачка индустрија, те производња и снабдјевање електричном енергијом, на годишњем нивоу забиљежена је пад и мала негативан допринос расту БДП-а. Имајући у виду актуелне економске трендове и изгледе, у 2025. години се очекује наставак тренда раста економске активности од 3,5%, уз претпоставку даљих инфлаторних притисака нешто појачаног интезитета, у односу на претходну годину. Пројекција инфлације на годишњем нивоу износи 3,9%, уз највећи допринос базне инфлације и цијена хране и услуга. Раст базне инфлације посебно је изражен након раста минималне плате, те раста цијена енергената. С друге стране, повећање плата и раст броја запослених, омогућавају раст расположивог дохотка и домаће тражње кроз повећање потрошње и инвестиција, што би могло бити основни покретач раста. Очекује се нешто повољнији однос спољнотрговинске размјене, у односу на претходну годину. Међутим, везано за глобалну економију, смањење конкурентности европске економије остаје основни ризик за раст економске активности, што може имати посљедице на спољну тражњу.

1.3 Јавне финансије

Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2026-2028. година је документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције за сектор опште владе Републике Српске. Сектор опште владе обухвата консолидоване буџете подсектора: централна влада, јединице локалне самоуправе и фондови социјалне сигурности. Подсектор централна влада обухвата институције које се финансирају из буџета Републике Српске и у Документу је представљен по рачуноводственим фондовима (у складу са класификацијом, дефинисаном Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова):

- општи фонд (01) представља буџет Републике Српске у ужем смислу ријечи и користи се за исказивање свих средстава и свих активности буџетских корисника, осим оних који се, према посебним захтјевима, исказују на другим фондовима;
- фонд прихода по посебним прописима (02) користи се за исказивање средстава која се на основу прописа користе само у посебне сврхе и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико нису укључена у општи фонд (нпр. властити приходи институција);
- фонд грантова (03) користи се за исказивање грантова буџетских корисника и свих активности које се финансирају из тих средстава, а који нису укључени у општи фонд;
- фонд средстава приватизације и сукцесије (04) користи се за исказивање средстава приватизације и сукцесије и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико средства нису укључена у општи фонд и
- фонд за посебне пројекте (05) користи се за исказивање средстава намијењених посебним пројектима и свих активности на реализацији односних пројеката који нису укључени у општи фонд (нпр. кориштење приступних фондова Европске уније.)

1.4 Регулаторни оквир и приоритети фискалне политике у наредном периоду

Руковођени одређивањем стварања повољне пореске политике и даљег очувања социјалне и фискалне стабилности, као и провођења реформи са циљем повећања привредне активности у периоду 2026-2028. година, у области опорезивања планирано је сљедеће:

Порез на добит

Када је у питању опорезивање добити правних лица (привредних друштава), у Републици Српској је у примјени Закон о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15, 1/17, 58/19 и 48/24), којим је опорезивање добити правних лица унапријеђено у великој мјери у односу на период прије тог закона. То се првенствено односи на принцип групне амортизације, прецизирање прихода и расхода који се прихватају у пореском билансу, примјеном правила спречавања злоупотребе тзв. „утањене капитализације“ кроз правило ЕБИТА, детаљније и прецизније дефинисање правила трансферних цијена, те сужавања постојећих пореских олакшица за инвестиције и запошљавање, тако да је умјесто дотадашње олакшице умањења пореске основице пореза на добит за цјелокупни износ инвестиције та олакшица измијењена па је утврђено да се износ пореза на добит умањује за 30% привредном субјекту који изврши инвестиције у тој години у вриједности већој од 50% његове пореске основице. Иако је примјена новог закона резултирала ефикаснијим и ефективнијим системом опорезивања добити, у 2019. години донесен је Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на добит којим је извршено проширење олакшице на инвестиције у производњу на начин да се привредним субјектима омогућава умањење основице пореза на добит за укупне инвестиције у опрему или постројења која се користе за производњу.

Законом о измјени и допуни Закона о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“ број 48/24) допуњава се релевантна одредба Закона о порезу на добит, а која се односи на опорезивање прихода нерезидената у облику камате на начин да се ослобађа пореза приход од камате и премије осигурања по кредитима и зајмовима датим правном лицу из Републике Српске или сталном мјесту пословања нерезидента у Републици Српској, који се користе за пројекте за које је Народна скупштина Републике Српске утврдила да су од посебног значаја за Републику Српску. На овај начин се изједначава порески третман камате за кредите за кориштење за финансирање пројеката који су од посебног значаја за Републику Српску у односу на све кредиторе, те се омогућава да

укупна средства од кредита буду у цијелости искориштена за пројекте. Тиме се омогућава пуни капацитет реализације пројеката без непредвиђених додатних трошкова.

Порез на доходак

Законом о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“ број 119/21) повећан је основни лични одбитак са 8.400 КМ на 12.000 КМ на годишњем нивоу и промијењена је основица пореза на доходак од личних примања тако да сада представља збир бруто личних примања. Умањена је стопа пореза на доходак од личних примања са 10% на 8%, а повећана је стопа пореза на доходак од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, капитала, капиталних добитака и осталог дохотка са 10% на 13%, с тим да је код ових доходака основица у Закону остала иста. Законом о измјенама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 56/22) повећан је неопорезиви дио топлог obroка који се припрема код послодавца или се доставља послодавцу путем услуге кетеринга са досадашњих 4,5 КМ на 0,75% просјечне нето плате у Републици Српској за претходну годину коју је утврдио Републички завод за статистику. Практично, тај неопорезиви дио топлог obroка за 2022. годину износио је 7,53 КМ, док је тај износ у 2025. години 10,53 КМ. Законом о допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 112/23) уведен је посебан обвезник пореза од самосталне дјелатности – мали пољопривредник у порески систем, а накнада ученицима на практичној настави која се обавља код послодавца, у складу са прописима којима се уређује средње образовање, ослобођена је пореза на доходак. Законом о порезу на доходак, између осталог, уређено је и опорезивање прихода од пољопривредне дјелатности, како лица која су регистрована и организована у форми предузетника, тако и лица која су организована у форми породичних пољопривредних газдинстава, те на тај начин обављају пољопривреду дјелатност на тржнишној основи, без обзира на форму, обвезници пореза на добит, док су физичка лица која самостално обављају пољопривредну дјелатност обвезници пореза на доходак од самосталне дјелатности. Са циљем стварања бољих предуслова за развој практичне наставе код послодаваца, што представља и реализацију стратешког циља 5. Усклађивање образовања са потребама тржишта рада, Стратегије развоја предшколског, основног и средњег васпитања и образовања Републике Српске за период 2022. – 2030. година, имајући у виду значај сарадње са привредом, као и чињеницу да предузећа све више постају мјеста учења у средњем стручном образовању, уведено је ослобађање од опорезивања порезом на доходак накнада ученицима на практичној настави код послодаваца, која се обавља у складу са прописима којима се уређује средње образовање, а највише до 50% најниже плате у Републици Српској.

Доприноси

Законом о измјенама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“ број 119/21) умањена је збирна стопа обавезних доприноса у Републици Српској са досадашњих 32,8% на 31%, а смањење стопе је због истовремених измјена Закона о раду и Закона о порезу на доходак усмјерено на раст плата свих радника у Републици Српској. Законом о измјени и допунама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“ број 132/22) уведена је паушална основица доприноса за раднике домаћих привредника који су упућени на рад у иностранство док траје тај рад због јачања конкурентности тих привредника. Та основица једнака је најнижој бруто плати у Републици Српској. Такођер, Законом о подршци незапосленом родитељу четворо и више дјеце у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 132/22) предвиђено је остављавање права ове популације на новчано примање и износу од

најмање 750 KM. Ово право установљено је ради подршке овој категорији становништва због поремећаја на глобалном тржишту рада и њихове рефлексije на тржиште рада у Републици Српској, а узроковани исцрпљујућом и дуготрајном пандемијом вируса ковид 19, који су неизбежно негативно утицали и на рад и социјални статус радно способног становништва Републике Српске, а посебно на социјални статус породица са четворо и више дјеце. Интенција Владе Републике Српске је да се незапосленом родитељу четворо и више дјеце омогући, поред права на новчано примање у номиналном износу, и права из пензијско-инвалидског осигурања, која се остварују на основу уплате доприноса. Да би се ова права остварила, било је потребно створити правни основ за уплату доприноса, због чега је и усвојен Закон о допуни Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“ број 132/22). Закон о допунама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“ број 112/23) донесен је ради потребе смањења оптерећења образовних установа по основу обавезе уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за учнике за вријеме практичне наставе, односно током обављања стручне праксе код послодаваца. С тим у вези, имајући у виду значај практичне наставе, а са циљем стварања бољих предуслова за развој практичне наставе код послодаваца, за ученике и студенте за вријеме практичне наставе, односно током обављања стручне праксе код послодавца смањена је основица доприноса са 50% на 20% бруто плате у Републици за претходну годину.

Порез на непокретности

У периоду 2026–2028. година није планирана измјена Закона о порезу на непокретности, већ интензивирање активности на пријављивању непријављених непокретности у Републици Српској. Наиме, прегледом буџетских средстава уочено је да су приходи од пореза на непокретности подцијењени и да се значајан дио прихода по овом основу не слијева у буџете јединица локалне самоуправе. Разлог томе је што значајан дио непокретности није уписан у Фискални регистар непокретности. Стога је у фебруару 2020. године формирана Радна група чији је основни задатак ширење обухвата обвезника пореза на непокретности, а која је понудила могућа рјешења, но без масовне процјене вриједности непокретности немогуће је употпунити Фискални регистар непокретности.

С тим у вези, представници Министарства финансија, Пореске управе Републике Српске, Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, Града Бањалука, Града Лакташи и представници ЦИЛАП пројекта са консултантима раде на припреми приједлога пројекта Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској. Основа за израду пројекта су активности и резултати на имплементацији пилот пројекта Масовне процјене вриједности непокретности који се уз подршку ЦИЛАП пројекта изводи у Граду Бања Лука, Граду Лакташи, Граду Градишка и општини Србац. Пројекту Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској се приступило ради усаглашавања података и евиденција, боље информисаности купаца и продаваца, равномјерном и правичном опорезивању непокретности, те стварању услова за примјену међународних стандарда и повећању броја инвеститора. Резултат пројекта Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској су: израђен ажурирани регистар непокретности за потребе масовне процјене вриједности непокретности, ширење постојећег пореског обухвата јединица локалне самоуправе идентификовањем разлика између регистра непокретности и пореских евиденција (фискални регистар непокретности) и израђен модел за процјењивање вриједности станова и кућа. Користи система масовне процјене вриједности непокретности су вишеструке, а као посебно значајни корисници се истичу: Министарство финансија и Пореска управа Републике

Српске, градови и општине у Републици Српској, Републички завод за статистику, Централна банка БиХ, комерцијалне банке, универзитети, инвеститори и др. Такођер, Министарство финансија је у првом кварталу 2024. године реализовало пројекат техничке помоћи у сарадњи са Мисијом Међународног монетарног фонда у циљу унапријеђења система опорезивања непокретности у Републици Српској. У пројекту су учествовали представници Министарства финансија, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Пореске управе Републике Српске, Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове, Града Бања Лука, Града Лакташи, Општине Челинац и Удружења процјењивача у БиХ. Након обављених разговора и консултација са релевантним институцијама, Међународни монетарни фонд је доставио извјештај у коме је исказан начин и пут за свеобухватну реформу у области опорезивања непокретности у Републици Српској, кроз: проширење пореске основице рационализацијом мјера пореских ослобађања, прилогођавање пореске стопе у складу са ЕУ-27 праксом, усклађивање постојећег модела вриједности непокретности (основице) са евидентираним вриједностима тржишних трансакција, спајање пореза на непокретности са комуналном накнадом (ради смањења терета и добијања подршке за реформу) и др. активности.

Закон о пореском поступку Републике Српске

Законом о измјенама и допунама Закона о пореском поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 37/22) усклађене су одредбе Закона са начелом правне сигурности, односно, којим је утврђен десетогодишњи рок застарјелости права на наплату пореског дуга који је доспио за плаћање до ступања на снагу Закона о пореском поступку Републике Српске 01.01.2012. године. На овај начин ће порески обвезници који имају неизмирен дуг који је доспио до наведеног периода бити у погледу рокова застарјелости у једнаком положају у односу на оне пореске обвезнике који су имали неизмирени порески дуг настао након тог периода. У наредном периоду у складу са наведеним планираним измјенама прописа у области опорезивања доходака, планиране су измјене поступка поједностављења пријављивања и плаћања пореза малог пољопривредника, као и за ангажоване раднике на сезонским пословима.

Закон о одгођеном плаћању пореског дуга

Закон о одгођеном плаћању пореског дуга ("Службени гласник Републике Српске", број 94/15) донесен је са циљем олакшања финансијског положаја привредних субјеката, одржања текуће ликвидности, подстицања запошљавања у привреди и боље наплативости пореског дуга. Законом о измјенама и допунама Закона о одгођеном плаћању пореског дуга ("Службени гласник Републике Српске", број 28/21) плаћање пореског дуга по основу пореза на добит за 2020. годину, пореза на доходак од самосталне дјелатности за 2020. годину, накнаде за унапређење општекорисних функција шума за 2020. годину и противпожарне накнаде за 2020. годину одгађа се једнократно до 30. јуна 2021. године уколико су уредно поднесене пореске пријаве за ту врсту пореза. Плаћање наведеног дуга после 30. јуна 2021. године може се додатно одгодити на начин да се плати у шест једнаких мјесечних ануитета, с тим да први мјесечни ануитет доспијева 31. јула 2021. године, а посљедњи 31. децембра 2021. године. На износ претходно наведеног пореског дуга за вријеме одгођеног плаћања не обрачунава се камата. У наредном периоду није планирано мијењање услова за одгођено плаћање пореског дуга.

Закон о фискалним касама

Новим Законом о фискализацији („Службени гласник Републике Српске“ број 15/22) уводи се нови технички модел фискализације у Републици Српској. Овај модел заснован је на новим технологијама и означава поједностављење цјелокупног процеса код

обвезника фискализације, већу транспарентност у односу на потрошаче у смислу провјере валидности рачуна, те веома квалитетан алат код Пореске управе Републике Српске за сузбијање сиве зоне у промету. Овим законом стављена је и обавеза Влади Републике Српске за финансирање иницијалних трошкова фискализације код обвезника фискализације, а који модел финансирања ће бити јасно дефинисан подзаконским актом. У складу са Законом о фискланим касама, донесени су подзаконски акти, чиме су се стекли услови за почетак примјене Закона о фискланим касама. С тим у вези, Пореска управа Републике Српске је 17. априла 2024. године објавила Јавни позив за подношење захтјева за покретање поступка иницијалне фискализације и субвенционисање трошкова иницијалне фискализације за прву групу обвезника фискализације. Рок за завршетак поступка иницијалне фискализације за прву групу обвезника фискализације је истекао 17. децембра 2024. године. По окончању поступка иницијалне фискализације прве групе обвезника, Пореска управа Републике Српске је дана, 31. јануара 2025. године објавила Јавни позив за подношење захтјева за покретање поступка иницијалне фискализације и субвенционисање трошкова иницијалне фискализације за другу групу обвезника. Рок за завршетак поступка иницијалне фискализације за другу групу обвезника фискализације истиче 30. септембра 2025. године. Окончање поступка иницијалне фискализације за другу групу обвезника, значиће потпуни прелазак на нови систем фискализације.

Закон о пореском систему Републике Српске

Неодложна потреба значајног унапређења пословног окружења и амбијента за привлачење нових инвестиција, како страних тако и домаћих, захтијева преиспитивање постојећег великог броја пореских и непореских давања. Стога је Влада Републике Српске, у оквиру Програма економских реформи за период 2017-2019, исказала намјеру за свепухватан програм реформе пореских и непореских давања у Републици Српској, кроз успостављање Регистра пореских и непореских давања у Републици Српској. У циљу реализације намјера Владе Републике Српске, донесен је Закон о пореском систему Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 62/17 и 110/20). Законом се уређује порески систем Републике Српске и успостављање и вођење Регистра пореских и непореских давања Републике Српске. Циљ успостављања Регистра пореских и непореских давања Републике Српске је јачање транспарентности увођења и наплате јавних прихода, успостављање јавне контроле над фискалним оптерећењем привреде и грађана, те сарадња власти, грађана и привреде у креирању повољнијег привредног амбијента који ће доприносити повећању конкурентности домаће привреде и расту животног стандарда становништва. У складу са Законом о пореском систему Републике Српске, донесен је Правилник о успостављању и вођењу Регистра пореских и непореских давања Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 24/18) и Правилник о методама и начину вршења анализа оправданости пореских и непореских давања („Службени гласник Републике Српске”, број 68/18). У складу са Законом о пореском систему Републике Српске и правилницима, Министарство финансија је израдило Регистар пореских и непореских давања Републике Српске који је објављен на сајту Министарства финансија, дана 12. марта 2020. године. У Регистру пореских и непореских давања Републике Српске који је објављен на сајту Министарства финансија на дан објаве евидентирано је 610 пореских и непореских давања која су правна и физичка лица у обавези платити, у складу са законима Републике Српске. Имајући у виду активности Министарства финансија и Владе Републике Српске у погледу мјерења оптерећења привреде и становништва пореским, а посебно непореским давањима из Регистра пореских и непореских давања Републике Српске, те предузимању адекватних

мјера, евидентно је да је двије године након објаве Регистра, у њему евидентирано укупно 591 давање, у односу на почетних 610 које су правна и физичка лица у обавези платити, у складу са законима Републике Српске. У наредном периоду планирано је да се настави са анализама и да се изврши додатно растерећење привреде и становништва путем смањења, укидања или другачијег обрачуна појединих непореских давања.

Посебан порез на имовину

Законом о утврђивању поријекла имовине и посебном порезу на имовину („Службени гласник Републике Српске“, број 15/22) уређују се услови, начин и поступак под којим се утврђује имовина и увећање имовине физичког лица и посебан порез на увећање имовине, а за коју физичко лице не може да докаже начин стицања, а орган надлежан за споровођење овог закона је Пореска управа Републике Српске. Циљ предложеног закона је да се обезбједи ефикаснији систем борбе против корупције, сиве економије и иградња институција, али и да се кроз правни систем контролишу приходи и тако превентивно дјелује и спријече могуће злоупотребе. Примјеном овог закона и стављањем под лупу имовине свих грађана који имају очигледно увећање имовине у узастопне три године које је веће од 300.000 КМ, Република Српска јасно показује да нема компромиса у погледу корупције.

Закон о отпису потраживања

Законом о измјени Закона о отпису потраживања („Службени гласник Републике Српске“, број 112/23) држава као титулар субјективног пореског права исказала је акт добре воље према пореским обвезницима, привредним друштвима и предузетницима. Поједини привредни субјекти су током протеклих кризних година избјегавали измирење пореских обавеза, тежећи да се на тај начин макар привремено финансијски растерете. Доследном примјеном пореских прописа, те покретањем поступка принудне наплате, Пореска управа би директно „угрозила“ опстанак великог броја привредних субјеката, чија су се дуговања по основу неплаћених обавеза значајно увећала и по основу обрачунате камате. Закон о измјени Закона о отпису потраживања („Службени гласник Републике Српске“, број 63/24) донесен је с циљем стварања стимулативног правног основа за ефикаснију наплату потраживања које има Република Српска према дужницима по основу главног пореског дуга. Предметним законом прописано је да они порески дужници који имају неизмирене пореске обавезе доспјеле до 31.децембра 2023. године, измирењем цјелокупног износа главног дуга и трошкова поступка принудне наплате, отписује им се потраживање по основу камате, под условом да се дуг измири до 1. јануара 2025. године. Законом о измјени Закона о отпису потраживања („Службени гласник Републике Српске“, број 31/25) створен је правни оквир да се пореским обвезницима који имају неизмирене пореске обавезе доспјеле до 31. децембра 2022. године, измирењем цјелокупног износа главног дуга и трошкова поступка принудне наплате, отпишу потраживања камата, ако овај дуг измире до 31.децембра 2025. године.

2. Пројекције јавних прихода

Пројекције прихода од директних пореза и непореских прихода урађене су на основу пројектованих макроекономских показатеља за Републику Српску и постојеће пореске политике у области директног опорезивања, као и прописа који дефинишу непореске приходе.

Пројекције прихода од индиректних пореза (без путарине од 0,25 КМ/л) који припадају Републици Српској, за период од 2026. до 2028. године, поред уочених трендова у наплати прихода, базиране су на прогнозама макроекономских показатеља за БиХ и Републику Српску и очекивањима да ће се износ средстава за финансирање институција БиХ, у наредном средњорочном периоду 2026-2028. година, бити на нивоу од 1.020,5 милиона КМ. С обзиром на специфичност система расподеле прихода од индиректних пореза, процјена кретања основних макроекономских показатеља за Републику Српску има додатни значај са аспекта сагледавања кретања крајње потрошње у наведеном периоду, као основе за утврђивање коефицијента расподеле прихода од индиректних пореза између Републике Српске и ФБиХ. За систем расподеле прихода од индиректних пореза унутар Републике Српске, тј. између подсектора централне владе, јединица локалне самоуправе и ЈП „Путеви Републике Српске“ од посебне важности је пројекција сервиса спољног дуга.

Очекивани **приходи јединица локалне самоуправе** су 1.398,6 милиона КМ у 2026. години, 1.465,7 милиона КМ у 2027. години и 1.532,2 милиона КМ у 2028. години. У наредној табели приказана је пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2026-2028. година.

Табела: Пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2026-2028. година (у мил. КМ)

	Пројекција		
	2026.	2027.	2028.
П Р И Х О Д И (I+II+III+IV)	1.398,6	1.465,7	1.537,2
I Порески приходи	879,8	935,0	989,8
1. Приходи од индиректних пореза	683,4	726,7	769,0
2. Приходи од директних пореза	164,4	173,1	182,8
3. Остали порези	32,0	35,2	38,0
II Непорески приходи	391,3	404,2	417,7
III Грантови	16,5	16,5	16,5
IV Трансфери између буџ. јединица	111,0	110,0	113,3

Око половине прихода јединица локалне самоуправе чине приходи од индиректних пореза. У складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, из прихода од индиректних пореза који припадају Републици Српској, буџетима општина и градова припада 24% средстава преосталих након сервисирања спољног дуга Републике Српске. У складу са пројекцијом прихода од индиректних пореза за период 2026-2028. година и Законом о буџетском систему Републике Српске, процјењује се да ће приходи општина и градова по основу индиректних пореза у 2026. години износити око 683,4 милиона КМ, у 2027. око 726,7 милиона КМ и у 2028. години око 769 милиона КМ.

II ПЛАНСКА ПРЕДВИЂАЊА БУЏЕТА ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА ЗА 2026. ГОДИНУ - ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ

1. Опис планиране политике локалних власти

Стабилност и успјешност општинског буџета је показатељ резултата рада и политике локалне власти. Стабилност буџета општине Костајница потврђују показатељи:

- планирани буџетски оквир се повећавао задње двије године,
- нема проблема са ликвидношћу,
- задуженост општине не прелази законско ограничење од 18%.

И код предлагања буџета за 2026. годину планира се наставак позитивних кретања и показатеља везаних за буџетске приходе и расходе.

Циљеви су :

- повећање буџетских прихода,
- уравнотеженост планираних прихода са расходима,
- капитална улагања,
- реална расподјела прикупљених прихода,
- обезбјеђење позитивног финансијског резултата.

У складу са могућностима циљеви су брига и побољшање положаја социјално угрожених лица и лица са посебним потребама, побољшање положаја и задовољства свих становника, стварање могућности за брже запошљавање, брига о породицама погинулих бораца и ратних војних инвалида, те задовољавајуће пружање услуга од стране јавног сектора.

III ПРОЦЈЕНА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА И ИЗДАТАКА ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА ЗА 2026. ГОДИНУ

Сходно одредбама члана 29. став 1 тачка г) Закона, у следећој табели се налази приједлог оквирног износа буџетских издатака за сваку потрошачку јединицу Буџета општине Костајница за 2026. годину:

<i>Потрошачка јединица</i>	<i>Организациони код</i>	<i>Оквирни износ буџетских издатака у 2026. години</i>
Скупштина општине	1350110	300,000.00
Оик	1350111	55,000.00
Начелник општине	1350120	350,000.00
Одјељење за општу управу и Одјељење за пољопривреду и инспекцијске послове	1350130	550,000.00
Одјељење за привреду и финансије	1350140	1,895,000.00
Центар за социјални рад	1350300	740,000.00
Средњошколски центар	815037	55,000.00
Народна библиотека	818007	17,000.00
ЈУ Вртић за дјецу "Кестенко"	1350401	350,000.00
ЈУ Дом здравља Костајница	1350700	1,700,000.00
УКУПНО:		6,012,000.00

IV ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КОСТАЈНИЦА ЗА 2026. ГОДИНУ

Буџетски корисници достављају:

1 *Захтјев за буџетске издатке са подацима о постојећим активностима и услугама буџетског корисника*

Основа за планирање ових средстава биће план за 2025. годину, извршење буџета за период 01. 01. –30. 06. 2025. године.

Код текућих издатака тачно се морају дефинисати материјални трошкови по нормативним утрошцима и тренутним тржишним цијенама (са ПДВ-ом).

Финансијски и наративно образложити сваки трошак.

Трошкове је потребно исказати збирно по економској класификацији (прилог број 1), а финансијски и наративно образложити сваки трошак по структури трошка, односно који трошкови чине буџетску ставку.

Расходи за бруто плате, накнаде и остала примања, боловање, отпремнине и једнократне помоћи доставити посебно образложено према прилогу број 3.

2.Властити приходи који припадају буџетском кориснику морају се исказати у захтјеву са динамиком прикупљања. (прилог 2).

Буџетски корисник доставља преглед буџетског захтјева са посебно исказаним информацијама и износима потреба према економском коду из плана буџета.

Буџетски корисник доставља разрађену структуру расхода по свим сегментима, а нарочито за групе 41– текући расходи и 51 – издаци за нефинансијску имовину.

Сваки синтетички konto мора бити детаљно образложен са потребама и представљен табеларно.

Буџетски корисници су дужни да најкасније до 15. 09. 2025. године доставе у писаном облику Одјелењу за привреду, финансије и друштвене дјелатности буџетски захтјев за буџетску 2026. годину. Одјелење за привреду, финансије и друштвене дјелатности ће извршити анализу пристиглих захтјева и уз уважавање осталих елемената који утичу на оквир буџета општине израдити нацрт буџета општине Костајница за 2026. годину.

Према буџетском календару утврђеном у члану 28. Закона, надлежни извршни општински орган утврђује нацрт буџета општине до 1. новембра и доставља га Министарству финансија ради добијања препорука.

Према одредбама члана 28. тачка ђ) Закона, Скупштина општине се изјашњава о Нацрту буџета до 15. новембра 2025. године.

Након утврђивања Буџета општине Костајница за 2026. годину исти ће бити презентован јавности кроз оглашавање у средствима јавног информисања, на огласној плочи општине и на WEB страници општине Костајница, на који могу сви грађани дати своје мишљење и препоруке.

Буџетски корисници такође могу писаним путем доставити своја мишљења и препоруке у утврђеним роковима.

Поведеној јавној расправи утврђује се Приједлог буџета и доставља Министарству финансија на давање сагласности.

Буџет општине за 2026. годину треба да донесе Скупштина општине до 15. децембра 2025. године.

Уз буџетски захтјев достављају се прилози који су саставни дио Упутства.

V ПОСЕБНЕ НАПОМЕНЕ

1. Захтјеве за текућим и капиталним издацима обавезно треба класификовати у складу са Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општине и градова и фондова („Службени гласник РС“ број 98/16,115/17 ,118/18 и 97/23).
2. При изради финансијског плана придржавати се дозвољеног буџетског оквира као и рока за достављање финансијских планова, према утврђеном буџетском календару, како би се испоштовале одредбе Закона о буџетском систему РС.

3. Крајњи рок за достављање приједлога буџетског захтјева Одјељењу за привреду, финансије и друштвене дјелатности је 15.09.2025.

Број: 04-40- 259/25.

Датум, 07.08.2025. године

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Мирјана Костадиновић, дипл. ек.